

Netopýři Hostýnských vrchů

Radek LUČAN

Katedra zoologie, Biologická fakulta JU, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice, Česko;
rlucan@tix.bf.jcu.cz

Bats of the Hostýnské vrchy Mts (C-Moravia). Bat survey in the area of the Hostýnské vrchy Mts was conducted in order to obtain new faunistic data. Ten species were reported previously: *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis mystacinus*, *M. myotis*, *Eptesicus serotinus*, *E. nilssonii*, *Nyctalus noctula*, *N. leisleri*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Vespertilio murinus*, *Plecotus austriacus*. All of them, except for *N. leisleri*, were confirmed during the present survey. Seven other species are reported for the first time: *Myotis brandtii*, *M. daubentonii*, *M. emarginatus*, *M. bechsteini*, *M. nattereri*, *Plecotus auritus* and *Barbastella barbastellus*. Sixteen species were found during the summer period, eleven species during the winter. Only in four species the breeding was confirmed – in *M. myotis*, *M. brandtii*, *P. pipistrellus* and *B. barbastellus*. With 17 known species the area belongs to the areas with the highest species richness of bats in Czech Republic.

Chiroptera, distribution, bat communities, Moravia, Czech Republic

Úvod

Intenzivní úsilí o poznání naší netopýří fauny vedlo v posledních dekáдах k řadě cenných poznatků a vyústilo vydáním či přípravou souborných publikací shrnujících naše dosavadní faunistické znalosti jednotlivých území či větších územních celků naší republiky (např. Gaisler & Hanák 1969, Gaisler et al. 1988, 1990, Vlašín et al. 1993, 1995, Benda et al. 1997, Reiter et al. 1997). Nicméně stále existují území, odkud máme k dispozici jen sporadické faunistické údaje. K takovým patří i oblast Hostýnských vrchů. Fragmentární faunistická data z této oblasti přináší Remeš (1927), Gaisler & Hanák (1969), Gaisler et al. (1988), Vlašín et al. (1995) a nejnověji pak souhrnně Řehák (1998). Celkově je tedy podle literatury z Hostýnských vrchů uváděno 10 druhů netopýřů: vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopýř vousatý (*Myotis mystacinus*), netopýř velký (*Myotis myotis*), netopýř pestrý (*Vespertilio murinus*), netopýř severní (*Eptesicus nilssonii*), netopýř večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýř rezavý (*Nyctalus noctula*), netopýř stromový (*Nyctalus leisleri*), netopýř hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*) a netopýř dlouhouchý (*Plecotus austriacus*). Tento příspěvek přináší nová faunistická data o druzích z dané oblasti již známých a novými nálezy zvyšuje jejich počet na 17.

Území, materiál a metodika

Hostýnské vrchy se nacházejí ve východní části střední Moravy a tvoří podstatnou část orografické jednotky Hostýnsko-Vsetínská hornatina. Přestože, jak název článku napovídá, jsou data vztažena na celou oblast Hostýnských vrchů, nebyla výzkumná snaha s to pokrýt celé toto území a tak se většina získaného materiálu týká nevelkého území tří údolí obklopujícího hlavní hřebeny Hostýnských vrchů, a sice údolí řek Juhyně, Bystřičky a Rusavy. Další částí odkud bylo získáno větší množství údajů je okolí Lukova v jižní partii hor.

Velká část materiálu byla získána během poměrně intenzivního faunistického výzkumu během let 1999–2000 zaměřeného především na odchyt netopýrů do sítí ve vhodném prostředí, tedy především v okolí vchodů do podzemních prostor a nad vodními toky. Menší část byla obdržena během sčítání na zimovištích, při kontrolách půdních prostor, pomocí ultrasonického detektoru či náhodnými nálezy. Menšina dat je tvořena údaji převzatými z literatury.

V přehledu faunistických dat je dodržován následující standard řazení: **katastr** obce, v níž se lokalita nachází (okres, kód kvadrátu síťového mapování), název příp. specifikace lokality, nadmořská výška lokality: datum – okolnost nálezu (viz použité zkratky), počet a případně i pohlaví zjištěných jedinců. Pokud není uvedeno jinak, je autorem nálezu autor tohoto příspěvku.

Seznam použitých zkratek: okres – KM = Kroměříž, ZL = Zlín; okolnost nálezu – N = odchyt do sítě (netting), O = vizuální pozorování (observed), H = manipulace v ruce (handling), K = nález uhybnulého jedince (kadaver); pohlaví a stáří – M = samec (male), F = samice (female), juv = tohoroční (juvenilní) mladý jedinec, sad = nedospělý (subadultní), většinou loňský jedinec, ad = dospělý (adultní) jedinec, indet. = pohlaví, příp. stáří neurčeno.

Výsledky

Vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*)

Bystřice pod Hostýnem (KM, 6572), ?, 315 m. n. m.: 1 F (Gaisler & Hanák 1969), **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čecherinka, 440 m n. m.: 20. 2. 1992 – O 5 ex. (J. Moštěk, Moudrý), 22. 2. 1993 – O 3 ex. (J. Moštěk, Moudrý, T. Svačina), 18. 2. 1994 – O 4 ex. (S. Čech, T. Svačina, A. Urc), 10. 3. 1995 – O 3 ex. (S. Čech, A. Urc), 20. 2. 1996 – O 3 ex. (S. Čech, T. Svačina, A. Urc), 8. 2. 2000 – O 2 ex. (S. Čech, R. Lučan, P. Remešová, T. Svačina); evangelický kostel: 25. 7. 1996 – O 1 ex. (R. Lučan, T. Svačina); **Lukov** (ZL, 6772), jeskyně Hradisko, 400 m n. m.: 4. 5. 1997 – K 1 ex., 13. 3. 1999 – O 1 ex.; sklepy hradní zříceniny: 5. 9. 2000 – O 1 ex., obytné budovy – 3 sklepy: 18. 1. 1975 – O 32 ex., 7. 2. 1975 – H 12 M 14 F (Gaisler et al. 1988); **Chvalčov** (KM, 6672), jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 6. 5. 2000 – N 1 ad M; **Rajnochovice** (KM, 6572), místní část Košový, rodinný dům č.p. 200, 420 m n. m.: 8. 5. 1987 – K 1 ex. (J. Moštěk, F. Hradil).

Zdá se, že ve zkoumané oblasti se vyskytují již jen zbytkové populace *R. hipposideros*, které se zřejmě ani nerozmnožují – v letním období zde nebyla nalezena žádná mateřská kolonie a podle stavu na zimovištích se zdá, že druh zde v blízké budoucnosti vymizí úplně.

Netopýr Brandtův (*Myotis brandtii*)

Chvalčov, Jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 18. 4. 2000 – N 1 ad M, 24. 7. 2000 – N 1 ad M; potok Bystřička, 400 m n. m.: 23. 6. 2000 – N 1 ad F v laktaci.

Nové zjištění netopýra Brandtova zde není překvapující, je v souladu se znalostmi jeho biotopových preferencí a v širším okolí již byla také zaznamenán především při odchycích u vchodů do jeskyně (Řehák 1998). Odchyt kojící samice napovídá možné přítomnosti rozmnožovacích kolonií druhu v oblasti.

Netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*)

Rusava (KM, 6672), jeskyně Čecherinka, 440 m n. m.: 20. 2. 1996 – O 1 ex. (T. Svačina, A. Urc), 22. 9. 1999 – N 1 juv či sad F; silnice Rusava – Brusné: 21. 8. 1991 – K 1 ex. (leg. J. Janál, det. J. Moštěk) (cf. Řehák 1998); **Chvalčov** (KM, 6672), jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 24. 9. 1999 – N 1 juv, 17. 4. 2000 – N 1 ad F 1 ad M, 2. 9. 2000 – N 1 juv F, 23. 9. 2000 – N 1 ad M; Chvalčov, potok Bystřička: 30. 7. 1999: N 1 juv M, 15. 8. 1999 – N 1 ad M, **Lukov** (ZL, 6772), jeskyně Hradisko, cca 400 m n. m.: 4. 5. 1997 – H 1 ex.; **Podhradní Lhota** (KM, 6572), silnice P. Lhota – Kunovice, 380 m n. m.: 16. 8. 1993 – K 1 ex. (leg. J. Janál, det. J. Moštěk) (cf. Řehák 1998).

Netopýr vodní (*Myotis daubentonii*)

Lukov (ZL, 6772), jeskyňka Hradisko, cca 400 m n. m.: 13. 3. 1999 – H 1 M; **Chvalčov** (KM, 6672), potok Bystřička, 400 m n. m.: 29. 5. 1999 – 1 sad M, 2 ad M, 26. 7. 1999 – N 1 sad M, 29.–30. 7. 1999 – N 3 sad M, 3 ad M, 1. 8. 1999 – N 4 sad M, 1 ad M, 15.–16. 8. 1999 – N 1 juv M, 3 sad M, 1 ad M 1 juv F, 1 ad F, 4. 5. 2000 – D 1 ex., 23. 6. 2000 –

N 2 ad M, D 10 ex., 30. 6. 2000 – N 1 sad M, 1 ad M, 21. 7. 2000 – D 3 ex., 22. 7. 2000 – N 1 sad M; 28. 9. 2000 – N 1 juv M; jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 24. 9. 1999 – N 1 juv M, 1 ad M, 4. 2. 2000 – O 1 ex., 17.–18. 4. 2000 – N 3 sad M, 1 ad M 1 sad F, 6. 5. 2000 – N 1 sad M, 2 ad M, 1. – 2. 9. 2000 – N 3 juv M, 1 sad M, 1 juv F, 28. 9. 2000 – N 1 juv M; **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čecheřinka, 440 m n. m.: 22. 9. 1999 – N 2 juv M, 1 sad F; přehrada Ráztoka: 24. 7. 1999 – D 3 ex.

Je až překvapivé, že jinde hojný druh, jakým je netopýr vodní, nebyl dříve z oblasti doložen. To je možné zřejmě díky jiným metodám získávání dosavadních faunistických dat, bez použití odchytových sítí či detektoru. Druh se zdá být hojný všude v okolí vody v dotyčné oblasti, přesto zde ale nebyly prokázány okolnosti nasvědčující rozmnožování – v průběhu období rozmnožování byli v oblasti vždy chytáni jen samci.

Netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*)

Bystřice pod Hostýnem (KM, 6572), zámecká sklepení, 315 m n. m.: 4. 1. 1996 – O 1 ex. (R. Lučan, T. Svačina); **Rajnochovice** (KM, 6672), potok Juhyně, 475 m n. m.: 11. 8. 1991 – N 1 ad F po laktaci (J. Moštěk) (též in Řehák 1998), 28. 6. 2000 – N 1 sadF.

Netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*)

Bystřice pod Hostýnem (KM, 6572), zámecká sklepení, 315 m n. m.: 22. 2. 1995 – O 1 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 13. 3. 1999 – O 3 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 8. 2. 2000 – O 4 ex. (S. Čech, R. Lučan, T. Svačina, P. Remešová); **Chvalčov** (KM, 6672), Schwaigerova paseka, 450 m n. m.: 28. 7. 1999 – D 1 ex.; **Rajnochovice** (KM, 6672), dům čp. 200, 475 m n. m.: 8. 5. 1988 – K 1 ex. – zadáven psem (J. Moštěk) (cf. Řehák 1998).

Netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*)

Chvalčov (KM, 6672), míst. část U Revíru, 400 m n. m.: 21. 7. – 14. 10. 1996, 31. 7. – 4. 8. 1997, 20. 7. – 1. 8. 1998 – H 1 ad M v ptačí budce, jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 18. 9. 1999 – N 1 juv M, 8 ad M, 1 ad F, 24. 9. 1999 – N 4 juv M, 4 ad M (R. Lučan, T. Svačina, P. Remešová), 17.–18. 4. 2000 – N 1 ad M, 2 sad F, 1 ad F, 6. 5. 2000 – N 1 ad M, 3. 7. 2000 – N 1 ad F, 2. 9. 2000 – N 5 juv M, 7 ad M, 1 juv F, 1 ad F, 1 indet.ex., 23.–24. 9. 2000 – N 3 ad M, 1 ad F, 28. 9. 2000 – N 3 ad M, 1 ad F; **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čecheřinka, 440 m n. m.: 9. 2. 1998 – O 1 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 22. 9. 1999 – N 2 juv M, 8 ad M, 3 juv F; **Lukov** (KM, 6672), sklepení hradní zříceniny, cca 400 m n. m.: 4. 9. 2000 – H 1 ad M.

Stejně jako v nedalekých jeskyních v okolí Vsetína (Řehák 1998) i v místních puklinových jeskyních je netopýr velkouchý jedním z nejčastěji chytaných druhů netopýrů, přesto zde nebyl dříve nalezen. Zajímavý je opakovaný nález zřejmě téhož samce v ptačí budce po tři roky 1996–1998.

Netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*)

Chvalčov (KM, 6672), jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 18. 9. 1999 – N 19 juv či sad M, 15 ad M, 24. 9. 1999 – N 3 juv či sad M, 3 ad M, 2.–3. 7. 2000 – N 8 ad M, 1 sad F, 24. 7. 2000 – N 1 ad M, 1.–2. 9. 2000 – N 4 juv M, 18 ad M, 2 juv F, 5 ad F, 23. 9. 2000 – N 1 ad M, 28. 9. 2000 – N 2 ad M, 1 juv F; **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čecheřinka, 440 m n. m.: 19. 12. 1996 – O 1 ex. (S. Čech, T. Svačina), 22. 9. 1999 – N 19 juv či sad M, 15 ad M.

Překvapivě vysoká abundance netopýra brvitého v podzimním období u puklinových jeskyní neodpovídá našim znalostem z období rozmnožování, jelikož dosud nemáme jediný nález letní kolonie. Ty byly nicméně nalezeny v nedalekém předhůří Beskyd (Řehák 1998). Zajímavý výsledek přinesl zpětný odchyt dospělé samice z 2. 9. 2000 na lokalitě “jeskyně v PP Smrdutá”, která byla kroužkována Z. Rumlerem 10. 7. 1998 ve Vlkoši u Přerova na Hané v letní kolonii, vzdálené od lokality zpětného odchytu cca 30 km. Zdá se tedy, že puklinové jeskyně mají v období přeletů a snad i zimování význam nejen pro lokální populace netopýrů, ale minimálně v případě tohoto druhu i pro jedince z populací ze vzdálenějších oblastí bez dostatku podzemních prostor.

Netopýr velký (*Myotis myotis*)

Rusava (KM, 6672), katolický kostel, 440 m n. m.: 10. 8. 1989 – O asi 120 ex., H 1 ad F v laktaci (J. Moštěk), 25. 7. 1996 – C asi 400 ex. (R. Lučan, T. Svačina); **Rusava**, jeskyně Čechčinka: 22. 9. 1999 – N 1 juv M; **Lukov** (ZL, 6772), sklepení hradní zříceniny, cca 500 m n. m.: 9. 3. 1997 – K 1 ex., 4. 9. 2000 – H 1 M; jeskyně Hradisko, cca 400 m n. m.: 4. 2. 2000 – O 1 ex.; **Bystřice pod Hostýnem** (KM, 6572), kostel Sv. Jiljí, 315 m n. m.: 28. 7. 1989 – O 60 – 90 ex., H 1 ad F (J. Moštěk) (cf. Řehák 1998), 18. 7. 1996 – O asi 40 ex. (FF, juv) (T. Svačina), 14. 8. 1998 – O 36 ex. kolonie samic s mláděty, zámecký park: VI. 1992 – K 1 ad F (leg. Matyáš, det. J. Moštěk) (cf. Řehák 1998); **Chvalčov** (KM, 6672), jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 18. 9. 1999 – N 2 juv M, 3 ad M, 24. 9. 1999 – N 2 ad M, 1 adF (R. Lučan, T. Svačina, P. Remešová), 3. 7. 2000 – N 2 ad M, 1. – 2. 9. 2000 – N 1 juv M, 3 ad M, 1 ad F, 23.–24. 9. 2000 – N 2 juv či sad M, 1 juv F, 28. 9. 2000 – N 2 juv či sad M, 1 ad F; potok Bystřička, 400 m n. m.: 30. 7. 1999 – N 1 ad M, 26. 9. 2000 – N 1 juv M; **Rajnochovice** (KM, 6572), kostel: 28. 6. 2000 – O 10 – 20 FF s mláděty (R. Lučan, T. Svačina).

Tři nalezené letní kolonie, z nich jedna obzvláště početná, potvrzují rozmnožování v dané oblasti.

Netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*)

Chvalčov (KM, 6672), jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 18. 9. 1999 – N 4 juv či sad M, 2 juv F, 2 ad F, 24. 9. 1999 – N 1 juv M, 1 ad M, 3 juv F (R. Lučan, T. Svačina, P. Remešová), 29. 10. 1999 – N 2 juv M, 1 ad M, 1. 4. 2000 – N 2 ad M, 1 ad F, 24. 7. 2000 – N 1 juv M, 1 ad M, 1.–2. 9. 2000 – N 4 juv M, 4 ad M, 3 ad F, 23.–24. 9. 2000 – N 2 juv M, 2 ad M, 1 juv F, 28. 9. 2000 – N 2 ad M, 1 juv F; potok Bystřička: 22. 7. 2000 – N 1 ad M; **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čechčinka, 440 m n. m.: 22. 9. 1999 – N 7 juv M, 1 indet. M; **Lukov** (ZL, 6772), sklepy hradní zříceniny, cca 500 m n. m.: 5. 9. 2000 – N 1 juv M, 2 ad M, O 1 ex.

I zde se jedná o nově nalezený druh, přesto při odchycích u vchodů do podzemních prostor naprosto pravidelně zjišťovaný. Přítomnost mateřských kolonií se nicméně nepodařilo prokázat.

Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)

Chvalčov (KM, 6672), míst. část U Revíru, 400 m n. m.: 29. 7. 1999 – D a O 1 ex., 1. 8. 1999 – D a O 1 ex., 4. 8. 1999 – N 1 juv F, 16. 8. 1999 – D a O 1 ex., 30. 4. 2000 – D a O 1 ex., 3. 5. 2000 – D a O 1 ex., 23. 6. 2000 – D a O 2 ex., 21. 7. 2000 – D a O 1 ex.; **Rajnochovice** (KM, 6572): ? (Remeš 1927); údolí Juhyně: 28. 6. 2000 – D a O 1 ex. (R. Lučan, T. Svačina).

Netopýr stromový (*Nyctalus leisleri*)

Dobrotice (KM, 6671), chata na úpatí Lysiny, 400 m n. m.: 8. 5. 1975 – K 1 ex. (Musil in Řehák 1998)

Jedná se o jediný druh netopýra, který se při výzkumech v letech 1999–2000 nepodařilo prokázat. Přesto jej ale v oblasti lze nepochybně očekávat, díky charakteru krajiny a též díky zjištění tohoto druhu v blízkém okolí (Řehák 1998).

Netopýr hvizdavý (*Pipistrellus pipistrellus*)

Chvalčov (KM, 6672), míst. část U Revíru, 400 m n. m.: 1. 8. 1999 – D 1 ex., 16. 8. 1999 – D 1 ex., 30. 6. 2000 – N 1 ad F v laktaci, 21. 7. 2000 – D 1 ex.; dům čp. 331 – štěrbinu mezi cihlami: 8. 10. 1998 – H 1 ad M, 2 F, 24. 6. 2000 – H 1 ad M, 22. 9. 2000 – H 1 ad M, 2 ad F; **Bystřice pod Hostýnem** (KM, 6572): 9. 7. 1995 – kolonie, H 1 neletuschopné mládě vypadlé z úkrytu (T. Svačina); **Rajnochovice** (KM, 6572), 420 m n. m.: 20. 6. 1961 – H 1 ad F (Gaisler & Hanák 1969).

Netopýr černý (*Barbastella barbastellus*)

Chvalčov (KM, 6672), potok Bystřička, 400 m n. m.: 29. 7. 1999, N 1 ad F po laktaci, jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 18. 9. 1999, N 1 juv M, 1 juv F, 1 ad F, 24. 9. 1999 – N 3 juv M, 4. 2. 2000 – O 2 ex., 1.–2. 9. 2000 – N 2 ad M, 1 indet., 28. 9. 2000 – N 1 ad M; **Lukov** (ZL, 6772), sklepy hradní zříceniny, cca 500 m n. m.: 4. 2. 2000 – O 1 ex., 4. 9. 2000 – N 1 juv M; **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čechčinka, 440 m n. m.: 20. 2. 1996 – O 1 ex. (T. Svačina, A. Urc), 9. 2. 1998 – O 1 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 22. 9. 1999 – N 1 juv či sad M, 1 ad F.

Netopýr černý je dalším nově nalezeným druhem pro Hostýnské vrchy, i když i v tomto případě jde o druh, který by se dal očekávat již dříve. Jeho rozmnožování bylo doloženo v těsné blízkosti oblasti, nálezem letní samičí kolonie T. Svačinou na samotě u obce Bílavsko v předhůří Hostýnských vrchů 18. 7. 1996 a tamtéž o rok později.

Netopýr ušatý (*Plecotus auritus*)

Chvalčov (KM, 6672), jeskyně v PP Smrdutá, 730 m n. m.: 13. 3. 1999 – O 2 ex., 18. 9. 1999 – N 6 juv M, 3 ad M, 3 indet. M, 2 ad F, 24. 9. 1999 – N 7 juv M, 3 ad M (R. Lučan, T. Svačina, P. Remešová), 4. 2. 2000 – O 1 ex., 21. 3. 2000 – N 1 ad M, 1 ad F, 1.– 2. 9. 2000 – N 3 juv M, 11 ad M, 1 indet. M, 1 juv F, 5 ad F, 23.–24. 9. 2000 – N 2 ad M, 28. 9. 2000 – N 3 juv M, 3 ad M, 1 ad F; **Rusava** (KM, 6672), jeskyně Čečeřinka, 440 m n. m.: 22. 9. 1999 – N 10 juv či sad M, 1 ad M, 1 juv F, 2 ad F; **Lukov** (ZL, 6772), sklepy hradní zříceniny, cca 500 m n. m.: 29. 9. 1996 – H 1 ex., 4.–5. 9. 2000 – N 3 juv M, 1 ad M, 9 ad F, O 1 ex.

Netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*)

Bystřice pod Hostýnem (KM, 6572), zámecká sklepení, 315 m n. m.: 15. 2. 1993 – O 8 ex. (T. Svačina), 24. 2. 1994 – O 2 ex. (T. Svačina), 22. 2. 1995 – O 5 ex. (T. Svačina), 6.12. 1995 – O 4 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 4. 1. 1996 – O 5 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 30. 1. 1996 – O 6 ex. (T. Svačina), 19. 12. 1996 – O 3 ex. (T. Svačina), 20. 2. 1997 – O 2 ex. (T. Svačina), 6. 2. 1998 – O 4 ex. (T. Svačina), 12. 3. 1999 – O 3 ex. (R. Lučan, T. Svačina), 8. 2. 2000 – O 3 ex. (S. Čech, R. Lučan, P. Remešová, T. Svačina).

Netopýr pestrý (*Vespertilio murinus*)

Chvalčov (KM, 6672), míst. část U Revíru – dům čp. 331 – štěrbinu mezi cihlami, 400 m n. m.: 26. 6. 2000 – H 6 M, celkem v úkrytu 10 ex., 25. 9. 2000 – H 1 juv či sad M; **Rajnochovice**, dům čp. 243 – za obložením štítu: 28. 6. 2000 – H 3 M, celkem při výletu napočítáno 81 ex. (R. Lučan, T. Svačina), místní část Polomsko – chata na sv. okraji obce, za okenicemi: 5. 8. 1990 – O 17 ex. (Šišková), 11. 7. 1991 – H 5 ex. (J. Moštěk in Vlašín et al. 1995), 18. 5. 1993 – O 1 ex. (J. Moštěk in Vlašín et al. 1995).

Zdá se že netopýr pestrý není zdaleka tak vzácným druhem, jak se dříve předpokládalo a jen uniká pozornosti způsobem života a úkrytovými preferencemi.

Diskuse

Celkem bylo ve zkoumaném území zjištěno 17 druhů netopýrů, jež dohromady tvoří 77 % naší chiropterofauny, z toho 7 druhů je odsud uváděno vůbec poprvé. Jedná se o netopýra Brandtova (*M. brandtii*), netopýra brvitého (*M. emarginatus*), netopýra řasnatého (*M. nattereri*), netopýra velkouchého (*M. bechsteini*), netopýra vodního (*M. daubentonii*), netopýra černého (*B. barbastellus*) a netopýra ušatého (*P. auritus*). Vyjma netopýra dlouhouchého byly všechny druhy doloženy z letního období, z období zimování je odsud doloženo 11 druhů: *R. hipposideros*, *M. mystacinus*, *M. emarginatus*, *M. daubentonii*, *M. bechsteini*, *M. myotis*, *B. barbastellus*, *E. nilssonii*, *E. serotinus*, *P. auritus* a *P. austriacus*.

Rozmnožování bylo doloženo u 4 druhů – *M. myotis*, *M. brandtii*, *B. barbastellus* a *P. pipistrellus*. U těchto druhů byly, s výjimkou *M. brandtii*, nalezeny letní kolonie. Malý počet nalezených letních kolonií koresponduje s metodikou výzkumu – vůbec nebyla věnována pozornost např. dřevěným posedům uvnitř lesních celků na nichž se často netopýří kolonie nacházejí (Reiter et al. 2000) a na které bude ještě směřována výzkumná aktivita v následujících letech.

Zajímavý je výsledek odchyť u vchodů do podzemních prostor – pravidelně byly prováděny po celou sezónu u jeskyně v PP Smrdutá – zde bylo zjištěno vůbec nejvíce druhů – deset. V poměrném zastoupení jednotlivých druhů v celkovém vzorku tvoří 30 % netopýr brvitý, následo

ván netopýrem ušatým ($D = 19,9$) a překvapivě netopýrem velkouchým, jež je zde třetím nejčastěji chytaným druhem ($D = 16,4$; celkem zde odchyceno 47 ex.).

Jediným druhem nezjištěným v průběhu intenzivních výzkumů v letech 1999–2000 je, jak už bylo řečeno, netopýr stromový (*N. leisleri*), uváděný odsud pouze v literatuře (Řehák 1998), nicméně vzhledem k charakteru zkoumaného území a nálezům v okolí se zde jeho absence v současné době zdá nepravděpodobná.

Za potencionálně se zde vyskytující druhy se snad ještě dá považovat netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*), jenž byl zjištěn v sovích vývrzcích u Valašského Meziříčí (Řehák 1998), a který se zvláště v období sezónních migrací objevuje i mimo své charakteristické biotopy. Dále také netopýr východní (*Myotis blythii*), jenž byl jako příležitostný zatoulanec zastížen až ve východních Čechách (Weidinger 1994). S jejich 17 druhy lze tedy zkoumanou oblast zařadit mezi území s nejvyšší druhovou diverzitou netopýrů v České republice.

Poděkování

Za poskytnutá data a pomoc v terénu děkuji Ing. Tomáši Svačinovi z OŽP MÚ v Bystřici pod Hostýnem. Výzkum byl částečně financován z grantu Mattoni awards for biodiversity Biologické fakulty JU.

Literatura

- BENDA P., REITER A., REJL J. & BARTA F., 1997: Netopýři Železných hor. *Vespertilio*, **2**: 39–51.
- GAISLER J. & HANÁK V., 1969: Ergebnisse der Zwanzigjährigen Beringung von Fledermäusen (Chiroptera) in der Tschechoslowakei: 1948 – 1967. *Acta Sci. Natur. Brno*, **3**(5): 1–33.
- GAISLER J., BAUEROVÁ Z., VLAŠÍN M. & CHYTL J., 1988: The bats of S-Moravian lowlands over thirty years: *Rhinolophus* and large *Myotis*. *Folia Zool.*, **37**: 1–16.
- GAISLER J., CHYTL J. & VLAŠÍN M., 1990: The bats of S-Moravian lowlands (Czechoslovakia) over thirty years. *Acta Sci. Natur. Brno*, **24**(9): 1–50.
- REITER A., HANÁK V., BENDA P. & OBUCH J., 1997: Savci Národního parku Podyjí. *Lynx (Praha)*, *n. s.*, **28**: 1–140.
- REITER A., BENDA P., ČERVENÝ J., HOTOVÝ J. & BARČIOVÁ L., 2000: Výskyt netopýrů na lesních stavbách. Pp.: 81–82. In: BRYJA J. & ZUKAL J. (ed.): *Zoologické dny. Brno 2000. Abstrakty*. ČZS Brno, 107 pp.
- REMEŠ M., 1927: Ssavci Moravy a Slezska. *Čas. Vlast. Spol. Mus. v Olomouci*, **38**(1–4): 32–52.
- ŘEHÁK Z., 1998: Faunistický přehled netopýrů moravsko-slezské části Karpat (Česká republika) I. *Vespertilio*, **3**: 111–130.
- VLAŠÍN M., ELEDER P. & NEČASOVÁ I., 1993: Rozšíření ochranných důležitých druhů savců v jihomoravském regionu (II. část). *Vlastivěd. Sborn. Vysočiny*, **11**: 273–295.
- VLAŠÍN M., ELEDER P. & MÁLKOVÁ I., 1995: Rozšíření ochranných důležitých druhů savců v jihomoravském regionu (III. část). *Vlastivěd. Sborn. Vysočiny*, **12**: 205–241.
- WEIDINGER K., 1994: Bat communities of three small pseudocarstic caves in eastern Bohemia (Czech Republic). *Folia Zool.* **43**: 455–464.